

Udrykningssygeplejersker tilkaldt til 50 % flere donationsforløb

22 neurointensive sygeplejersker fra Rigshospitalet er tilknyttet et udrykningskorps, oprettet som en 18 mdr. lang forsøgsordning af Dansk Center for Organdonation. Når en intensivafdeling i Østdanmark melder et muligt donationsforløb rykker en sygeplejerske fra korpset ud for at bistå afdelingen med koordination og samtaler med pårørende. På bare ét år er antal udrykninger til mulige donationsforløb i Østdanmark fordoblet

Formålet med udrykningskorpset er at sikre, at der altid er et tilbud om erfarne og specialuddannede neurointensive sygeplejersker til rådighed - særligt i forhold til de intensive afdelinger, der sjældent står i et potentielt donorforløb. Det siger regional donationsansvarlig sygeplejerske *Lisa Lykke Jensen* fra Dansk Center for Organdonation og Neurointensivt Afsnit på Rigshospitalet og fortsætter:

- For nogle år siden var nogle måske lidt skeptiske ved tanken om, at nogen ude fra skulle komme og tage over. I dag tror jeg kun, at man ser fordele. Personalet på intensivafdelingerne føler sig trygge ved, at alt foregår som det skal. De står måske i en situation, som de aldrig før har prøvet. Derfor er de glade for, at der kommer en udryknings- sygeplejerske med specialviden og erfaring..

Ro og tryghed i forløbet

-Alt efter den enkelte afdelings ønsker og behov kan de specialuddannede sygeplejersker bidrage med tilbud om overblik, koordination, faglig rådgivning og støtte til både personale og pårørende. Det skaber ro og tryghed i forløbet, siger *Lisa Lykke Jensen*.

Når en intensivafdeling et sted i Østdanmark vurderer, at de har en potentiel donor, ringer de til vagthavende transplantationskoordinator på Rigshospitalet. Sammen gennemgår man over telefon en række såkaldte stoppunkter som er svar på spørgsmål som fx: Ligger patienten i respirator? Er alle behandlingsmuligheder udtømt? Er rækken af stoppunkter opfyldt, sender transplantationskoordinatoren en SMS til holdet af udryknings- sygeplejersker

og melder et potentielt forløb på et sygehus i Østdanmark.

Herefter har udrykningsholdet, som består af ca. 22 neurointensive sygeplejersker, ½ time til at svare tilbage på sms'en. For man skal fx være ledig i de næste 8-10 timer og altså ikke på vej i en vagt på Rigshospitalet for at kunne give positiv respons. Efter ½ time melder Rigshospitalets transplantationskoordinator retur til den udryknings- sygeplejerske, der skal tage af sted.

Udfordringer på fremmed jord

- Den faglige og personlige udfordring for udryknings- sygeplejersken består i - på fremmed jord - i en akut og faglig svær situation at kunne samarbejde på bedste vis med det lokale personale. Målet er at sikre et fagligt, optimalt donationsforløb og ikke mindst at være der med information og støtte til de pårørende, siger *Lisa Lykke Jensen* og *Dorte Inekci* supplerer:

- Det er vigtigt, at vi som udryknings- sygeplejersker både fagligt og personligt forstår, at vi er en ressource, og at vi ikke kommer og tager over og fortæller, hvad man lokalt skal gøre. Men vi skal også formidle, at vi kommer med en særlig ekspertise og erfaring for at yde professionel støtte og for at samarbejde om at sikre et optimalt donationsforløb og i høj grad også i forhold til støtte til de pårørende.

Og *Lisa Lykke Jensen* supplerer: - Derfor kan det også være individuelt, hvor vi fokuserer vores støtte og indsats, det gælder både i forhold til læger og sygeplejersker og andet sundhedsfagligt personale.

Fra februar 2013 og indtil årsskiftet 2013/2014 var der i alt 15 udkald - det er næsten en fordobling i forhold til 2012, hvor der var 8 udkald, og hvor organisationen var en anden. Det må siges at være en succes. Vi imødekommer et behov. Det siger regional donationsansvarlig sygeplejerske *Lisa Lykke Jensen* (t.v.), som er ansvarlig for at evaluere alle forløb, hvor udryknings- sygeplejersker fra Rigshospitalet sendes ud til et potentielt donationsforløb i Østdanmark. Ansat halv tid i Dansk Center for Organdonation og halv tid på Neurointensiv afsnit. *Lisa Lykke Jensen* er derudover også i tæt dialog med afdelings- sygeplejerske *Dorte Inekci*, Neurointensivt afsnit 2093, der har fokus på at øge, vedligeholde og udvikle de særlige kompetencer i sygeplejegruppen.

Kompetencer øges ude og hjemme

Afdelings- sygeplejersker *Dorte Inekci* lægger stor vægt på at formidle de gevinster og muligheder for personlig og faglig udvikling af kompetencer, der er indeholdt i ordningen.

- Sygeplejerskerne bliver fagligt og professionelt dygtigere både ude og hjemme, fordi vi løbende sætter fokus på at øge, vedligeholde og udvikle kompetencerne. Der er tale om akutte og svære situationer, og det er vigtigt, at man kan agere professionelt både i samarbejde med andre sundhedsprofessionelle ude og hjemme - og også over for pårørende til en potentiel donor. De pårørende skal føle, at de bliver taget godt vare om - uanset om de vælger at sige ja eller nej til en organdonation.

LW

Om Organ- donationskorpset

Dansk Center for Organdonation er et nationalt center, der har til opgave at sikre bedre sammenhæng og effektivitet i forbindelse med organdonation og stillingtagen til donation. Centret har som en 18 måneder lang forsøgsordning organiseret et korps af neurokirurgiske læger og neurointensive sygeplejersker med særlig erfaring og uddannelse, der døgnet rundt rykker ud til alle intensive afdelinger i Østdanmark, når en intensivafdeling melder et potentielt donorforløb til Rigshospitalets transplantationskoordinator.

Mere at vide?

Lisa Lykke Jensen, Regional donationsansvarlig sygeplejerske, Rigshospitalet - mail lykkelisajensen@hotmail.com og afdelings- sygeplejerske *Dorte Inekci*, Neurointensiv afsnit 2093 mail dorte.inekci@regi-onh.dk. *Helle Haubro*, Centerleder for Dansk Center for Organdonation mail hellanse@rm.dk for generel information om organdonation.